

شماره پرونده:			
پایه :	۵	موضوع :	اصول ۲
تاریخ :	۹۱/۰۶/۰۶	ساعت :	۱۸
نتیجه:	به عدد	به حرف	
بازبینی:			

*	*

نام : نام فائادگی : نام پدر :
 متولد : ش . شناسنامه : صادره :
 شهرستان : مدرسه محل تحصیل :

نام کتاب : اصول الفقه، الباب السابع المجلد و المبیّن تا اول اجتماع امر و نهی

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. کدام یک از موارد زیر جزء نقدهای مصنف بر «مسلك مقدمیت» (در مسأله ضد) نیست؟

أ. لا نهی مولوی عن الضد العام فلا یحرم ترک ترک الضد الخاص حرمة مولویة

ب. لا یجب اتفاق المتلازمین فی الحكم مادام أن مناط الحكم غیر موجود فی الملازم الآخر

ج. إن ترک الضد الخاص لیست مقدمة لفعال المأمور به

د. لا یكون ترک الضد الخاص واجباً بالوجوب الغیری المولوی حتی یحرم فعله

* کیف یفرض تقدم زمان الوجوب - علی تقدیر القول بوجوب مقدمة الواجب - علی زمان الواجب.

۲. نظر صحیح در حل مشکل «مقدمات مفوته» را انتخاب کنید.

أ. الوقت لیس شرطاً و قیداً للوجوب بل هو قید للواجب فالوجوب متقدم علی الوقت و لكن الواجب معلق علی حضور وقته

ب. یرجع القید فی جمیع شرایط الوجوب إلى المادة فالوجوب الذی هو مدلول الهيئة مطلق دائماً غیر مقید بشرطٍ أبداً

ج. الوقت شرط للوجوب لا للواجب و لكنه مأخوذ فیهِ علی نحو الشرط المتأخر

د. الشوق إلى المقدمة و ذیها حاصل قبل وقت ذی المقدمة لكن الشوق إلى المقدمة یصیر إرادة حتمية لعدم المانع، دون الشوق إلى ذیها

۳. المعروف بین الفقهاء فی فتاویهم القول بالإجزاء فی الأوامر الإضطرارية أداءً و قضاءً غیر أن إطباقهم علی القول بالإجزاء لیس مستنداً إلى دعوی أن ...

أ. البديهة العقلية تقضى به و لا یمكن عقلاً تصور عدم الإجزاء

ب. الأحكام الواردة فی حال الإضطرار واردة للتخفيف علی المكلفین

ج. ظاهر إطلاق الإدلة الواردة فی التكاليف الإضطرارية الإکتفاء بالتكليف الثانی لحال الضرورة

د. الشک فی وجوب الأداء و القضاء شکٌ فی أصل التكليف و فی مثله تجری أصالة البرائة

۴. لا يتصور بحث الاجزاء فی ...

أ. الاصول العقلية لانها لا تتضمن حکماً ظاهرياً

ب. الاستصحاب و اصالة الطهارة

ج. الاحتياط فقط و يتصور فی باقی الاصول العقلية

د. الاصول العملية سواء كانت عقلية أو شرعية

سؤالات تشریحی:

۱. نظر مصنف را در مورد اجمال آیه شریفه «و السارق و السارقة فاقطعوا أيديهما» از جهت لفظ «قطع» و «ید» توضیح دهید.

* إن الدليل العقلي الذي يثبت به الحكم الشرعي ينقسم إلى قسمين: ما يستقل به العقل و ما لا يستقل به.
۲. أ. تفاوت دو قسم دلیل عقلی را در قالب مثال توضیح دهید. ب. در ملازمات عقلیه، بحث در صغری است یا اثبات کبری؟

* ليس كل حسن و قبح (بالمعنى الثالث أى استحقاق المدح و الذم) موضوعاً للنزاع مع الأشاعرة بل خصوص ما كان سببه إدراك كمال الشيء أو نقصه على نحو كلي و ما كان سببه إدراك ملائمة أو عدمها على نحو كلي أيضاً من جهة مصلحة نوعية أو مفسدة نوعية.
۳. أ. حسن و قبح غیر از دو سببی که در عبارت ذکر شده چه سبب‌های دیگری دارد؟ ب. قید «على نحو كلي» در دو قسمت عبارت به چه نکته‌ای اشاره دارد؟

* لو كان ذلك (ای الحسن و القبح) عقلياً لما اختلف حسن الأشياء و قبحها باختلاف الوجوه و الإعتبارات.
۴. استدلال اشاعره بر نفی حسن و قبح عقلی را بعد از توضیح نقد کنید.

۵. اگر مکلف با تکیه بر اماره قائمه بر وجوب نماز ظهر بجای نماز جمعه در حال غیبت، نماز جمعه را ترک کند آنگاه یقین حاصل کند که در اعتماد بر اماره خطا کرده است، نوع فقیهان فتوا به مجزی نبودن عمل وی در طول مدت اعتماد بر اماره نموده‌اند. فتوای مزبور را بر مبنای جعل امارات بر اساس «مسلك سلوكيه» معلل کنید.

۶. مقصود از تبعی بودن وجوب در تعریف «واجب غیری» (تابع فی وجوبه لوجوب غیره) چیست؟ توضیح دهید.

* قال المحقق النائینی: إن الشرط الشرعی كالجزم لا یكون واجباً بالوجوب الغیری باعتبار أن التقید لما كان جزءاً للمأمور به فهو واجب بالوجوب النفسی و لما كان منشأ إنتزاع التقید هو القید و كان الأمر بالعنوان المتترع أمراً بمنشأ إنتزاعه فیکون الأمر النفسی المتعلق بالتقید متعلقاً بالقید و إذا كان القید واجباً نفسياً فكیف یكون مرةً أخرى واجباً بالوجوب الغیری؟

۷. استدلال مرحوم نائینی بر شامل نبودن نزاع مقدمه واجب بر شروط شرعی چیست؟ از استدلال مزبور با فرض اینکه «التقید المفروض دخوله فی المأمور به یكون دخیلاً فی فعلیة الغرض أى تأثیر السبب» پاسخ دهید.

۸. به نظر مصنف، امر در آیه شریفه «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول»، مولوی است یا ارشادی؟ چرا؟

۹. أ. چرا نمی توان «امر غیری» را مصحح عبادیت مقدمات عبادیه قرار داد؟ ب. مصنف چگونه بدون گذر از «الأمر الغیری بالمقدمة» و «مناط عبادیة العبادة قصد الأمر المتعلق بها» عبادیت طهارات ثلاث را تصحیح می کنند؟